

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. február 24. szombat. A R A J L E J VIII. ÉVFOLYAM, 46. SZAM.

Megnyílt a Béke Világtanácsának ülészaka Berlinben

BERLIN. — (Agerpres.) Berlinben megnyílt a Béke Világtanácsának ülészaka. Az ülészakot Pietro Nenni (Olaszország) a Béke Világtanácsa alelnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a tanács tagjait és az ülészakra meghívott vendégeket, Nenni sajnálatát fejezte ki Joliot-Curie, a Béke Világtanácsa alelnökének távolléte felett, akinek a bonni „kormány” a nyugatnémetországi megszálló hatóságok parancsára megtagadta az átutazási vízum kiadását Berlinbe. Nenni köszönetét fejezte ki a Német Demokratikus Köztársaság kormányának, Berlin város polgármesterének és a német békeharcbizottságnak azért, hogy nagyszerű feltételeket teremtettek az ülészak számára.

Ezután Walter Friedrich professzor, a berlini

egyetem rektora, a német békeharcbizottság elnöke beszélt. Üdvözölte az ülészakot megjelent küldötteket és az egész német nép nevében elismerését fejezte ki amiatt, hogy az ülészakot Berlinben tartják. Dr. Schwarz, Berlin város polgármestere a berlini demokratikus községi tanács üdvözlését tolmácsolta.

Az első ülés Jean Laffitte, a Béke Világtanácsa főtitkárának beszédével ért véget, aki tájékoztatta a résztvevőket az ülészak napirendjéről.

BERLIN. — (Agerpres.) A Béke Világtanácsa ülészakának második ülésén Pietro Nenni terjesztette be jelentését a Béke Hívei II. Világkongresszusán kidolgozott munkaprogram gyakorlatba ültetéséről. Nenni jelenléte után megkezdődtek a hozzászólások.

Sztálin elvtárs hős szavai keményebb békeharcra ösztönöznek

A napokban olvastam Sztálin elvtárs nyilatkozatát, amelyet a Pravda munkatársának adott. Engem, mint ifjúnokást, aki meggyőződéssel harcolok a békéért, a szocializmus felépítéséért, magával ragadtak Sztálin elvtárs nyilatkozatának éles megfigyelései. A kérdésekre adott bölcs feleletekből világosan látom, hogy ha mi dolgozó emberek összefogunk és a béke ügyét egyemberként szolgáljuk, nemcsak szavál, hanem tettel is, nemcsak a háborúra uszítóknak s egy-szersmindenkorra megvédjük a béke nagy ügyét. Sztálin elvtárs szavaiból biztatást merítek.

tem. Számomra ez a nagyjelentőségű nyilatkozat újabb erő lendületet adott. Ezután munkám új em-mét még jobban fokozom. Azonkívül igyekszem politikai felkészültségemet továbbfejleszteni, brosurák és könyvek által. Így a munkámon keresztl és a kultúra fegyverével foglalok állást, a hatalmas sztálini béketábor mellett, amely megakadályozza az imperialistáknak a népek szabadságára törő és a kultúra elpusztítására irányuló cselszöve-seit és gaz'etteit.

Sztálin elvtárs világosan bebizonyítja, hogy a háború végén a Szovjetunió leszereli a csapatait,

szemben Atleának és társainak a Szovjetunió megrágalmazására irányuló aljas hazugságaival, amely-lyel saját háborus előkészületeiről szereznek elterelni a népek figyelmét.

Sztálin elvtárs nyilatkozatát olvasva, újabb erő és bizalmat ad az a tény, hogy a Szovjetunió ha-al-mas erejével és tekintélyével a béke ügyét szolgálja.

Tordal Katalin,

a Victoria kötődő ifjúnokkása

Kolozsvár-rajonban lendületesen halad a tavaszi vetőmagvak előkészítése

KOLOZSVAR. — A tavasz mind jobban közeleg. Dolgozó földműve-seink az ősszel gondosan előkészít-ték a szántóföldeket, hogy a ta-vaszi vetési munkát minél előbb befejezhessék.

Kolozsvár-rajonban a vetőmag-vak tisztítása nagy lendülettel fo-lyik. A községi néptanácsi képviselők és szakorfelelősök tevékeny mozgósító munkát végeznek a dol-gozó földművesek között, hogy ve-tőmagvaikat időelőtt megvizsgálják az idegen anyagoktól. A mag'isztító központok korán reggeltől késő es-

tig rendelkezésére állnak a dolgo-zó földműveseknek.

A vetési előkészületek során a rajon községei közül kitűntek: Al-másszentkirály, Kőtelend, Kapus, Mákö, Kajántó és Frá a községek dolgozó földművesei. Ezzel szemben Szászfenes, Bács, Szentpál, Gyeké, Vistá és Kolozs községek lemarad-tak, hátul kullognak a vetőmag-tisztítási munkálatokban.

A községi néptanácsoknak és a szektorfelelősöknek még jobban fo-koznia kell a mozgósító és felvi-lágosító munkát a dolgozó köré-ben, hogy a tavaszi előkészületi

munkákat a legjobb feltételek mel-let véghezvessék.

Kolozsvár-rajonban a próbacsi-rázatások is szép eredménnyel fo-lynak. A dolgozó földművesek valamennyien csirázatják a vető-magokat, hogy megállapíthassák a csiraképességet.

Magyarországi dolgozó földmű-vei 1200, Szászfenesi dolgozó 969, Mocs dolgozó 665, Frá a dolgozó 660, Apahida dolgozó 950 próba-csirázataást végeztek.

A néptanácsok számos községben már 100 százalékosan elvégezték a vetési tervek szétosztását.

Országunk minden tájáról

FELTARTÁK A RÉGI SZÉN-BANYÁT ALSÓCSERNATON DOLGOZÓI

Haszner Pál, alsócsernatoni — Sztálin-tartomány — tanító, an-nakidején figyelmesen olvasta végig Gh. Gheorghiu-Dej elv-társnak az ország villamosításá-ról szóló jelentését. Ekkor jutott eszébe, hogy régi elbeszélések és foljegyések szerint községükben még 1875. körül szénbánya léte-zett. A tanító mindjárt a helyi erőforrások kihasználására gon-dolt: és arra, hogy milyen jó len-ne a bányát a villamosítási terv szolgáltatásba állítani. Nyomban érintkezésbe lépett a néptanács-csal és előadta kezdeményezését. Itt helyesen találták javaslatát és nemsokára megszervezték a munkát. Brigádokat alakítottak és a községtől mintegy 200 mé-terre fekvő ügynöveztől Ördög-ároknál hozzákezdtek a furás-hoz. Naponta 20-an dolgoztak fáradhatatlanul. Előbb kiakná-

zott tárnáka akadtak, de végül 8.40 méter mélységben megtalál-ták a szénét.

A DETTAI GEPALLOMÁSON MÁR KIJAVÍTOTTÁK A CSEPLŐGÉPEKET IS

A dettai — Temes-tartomány — határban szépen fejlődik az ősszel elvetett buza. Ez arra serkenti a dettai dolgozó föld-műveseket, hogy fokozzák a ta-vaszi mezőgazdasági munkála-tokra az előkészületet. A gép-és traktorállomány sorjában álla-nak a kijavított traktorok, ké-szen arra, hogy elkezdhessék a munkát. A gépállomány dolgozói lelkes munkaversenyekben előre kijavították a cseplőgépeket és egyéb mezőgazdasági gépeket és szerszámokat is.

NÓVELIK A ZÖLDSÉGTER-MESZTŐ TERÜLETEKET A SZTALINTARTOMÁNYI AL-LAMI GAZDASÁGOK

A Sztálin-tartományi Állami gazdaságok munkatervüket készí-

tették a zöldségtermelés fokozá-sára. A munkaterv a Sztálin-tar-tományi állami gazdaságok terü-letén 281 hektárt irányoz elő zöldségtermesztésre, amelyből 106 hektár öntözhető. A gazda-ságok vezetői elhatározták, hogy ezt a területet kibővítik és to-vábbi 455 hektáron vetnek zöld-ségféléket. Az újabb területekből 17 hektár öntözhető.

KIHASZNÁLATLANUL HE-VERŐ ÉPÍTŐANYAGOKBÓL 236 MUNKÁSLAKÁST ÉPÍT A SZTALINVAROSI CFR

Sztálinváros néptanácsát ko-moly feladatok elő állítja az egy-ro növekvő nagyváros lakásellátá-sa. A lakáskérdés megoldásá-ért példamutató kezdeményezés indult meg a CFR tartományi igazgatósága részéről. Samoi-lenko, az államvadászok tartomá-nyi igazgatója bejelentette, hogy a terven felül 236 munkáslakást építenek fel az eddig kihaszná-latlanul heverő anyagokból.

A népek közötti béke és barátság védelmének hadserege

A Szovjet Hadsereg alapját a népbiztosok tanácsának 1918. január 28-i rendelete vetette meg. A fiatal Szovjet Hadsereg egységei 1918 február 23-án Nar-vánál és Pzskovnál jelentős győ-zelmet arattak és visszaverték a Pétervár felé törő német táma-dókat. Azóta a Szovjetunió né-pe minden évben ezen a napon ünneplik a Szovjet Hadsereg létrejöttének napját.

A Szovjet Hadsereg úgy jött létre, mint a béke és a népek közötti barátság védelmének hadserege. Megszervezésének első napjától az Októberi Forradalom vívmányainak bástyája a proletárdiktatúra, a szovjet népek felszabadításának hadserege, szabadságának és függetlenségé-nek védelmezője. A szocialista nemzetköziség, a többi országok munkástömegei iránti tisztelet és szeretet, valamennyi nép kö-zötti béke fenntartásának és megszilárdításának eszméje hat-ja át.

A szovjet népgazdaságnak a sztálini öt éves tervek idején történt megerősítése, ezzel pe-dig a Szovjetunió védelmi ere-jének növelése a Nagy Honvédő Háború esztendejében hozta meg gyümölcsét. A Szovjet Hadsereg az imperialisták gyalázatos mes-terkedése ellenére nem csak ki-állotta a hitlerista hadigépezet rettentés nyomását, — amely-nek egyetlen tőkés ország had-serege sem volt képes ellenállni. — hanem legkorszerűbb fegyver-zetével, szervezetszerűen a ha-ladó katonai tudomány alapján fényes győzelmet aratott a fa-sizmuson.

1941 november 7-én Sztálin elvtárs a Szovjet Hadsereg ka-tonához intézett beszédében mondotta: „Az egész világ te-kintete felétek fordul. Bennet-ek látja azt az erőt, amely a német lojálók haramia bandá-ját meg tudja semmisíteni. Eu-rópa népei, akiket a német lo-igázók rablánera fűztek, rátok szegnek tekintetüket, bennet-ek látják felszabadítókat. Nagy felszabadító küldetés lett az-tyalrészétek. Legyetek hát mel-tók a küldetésre!”

A Szovjet Hadsereg hősiélet-tel végezte kötelességét. A hit-lerista hadseregre mért egymást követő csapásokkal nem csak megvédte a szocializmus nagy vívmányait a Szovjetunió za-hadságát és függetlenségét, ha-nem küldetésének eleget téve megmentette a világ népeit a fasizta rablás fenyegetésétől. Lengyelország, Csehszlovákia, Magyarország, Románia, Bul-gária és Albánia népei meg-

szabadultak a kapitalizmus lán-cától és azóta elindultak a szo-cializmus építésének útján. A nagy kínai nép történelmi je-lentőségű győzelmének legfonto-sabb előfeltétele a német és ja-pán imperializmus szétzúzása volt, amiben a Szovjetunió és hadserege döntő szerepet ját-szott.

A Szovjetunióknak a Nagy Honvédő Háborúban aratott világtörténelmi győzelme a szocia-lista rendszer életképességének, magasabbrendűségének és le-győzhetetlen erejének, a sztálini hadtudomány győzelmének bizo-nyítéka. A korunk legnagyobb hadvezéri lángelméje, Sztálin elvtárs által megalkotott szovjet hadtudomány ereje abban áll, hogy lényegénél fogva haladó-jellegű, mivel a leghaladóbb társadalmi renden, a szocialista rendszeren és a marx-lenini tanokon alapszik. Ez a jellege alapvetően megkülönbözteti a tőkés országok hadseregeitől: a Szovjet Hadsereg sohasem az elnyomás, hanem mindig a dol-gozó nép felszabadításának had-serege.

A fasiszta Németország és a militarista Japán le-veretésének tapasztalatai arra tanították a népeket, hogy egy új háborút egységesen, az erők összefogásával harcolva lehet megelőzni. Így jött létre ko-runk legmagasabb tömeg-mozgalma, a béke híveinek világmozgalma. A békevilámoz-galom a földkerekség minden részéből százmilliónyi becsület-es, békeszerető embert fog össze. A béke híveinek világtáborá fokozódó eredménnyel harcol az amerikai imperialisták, a Wall-Street ügynökeinek új háború kibontására irányuló aljas előkészületeit. Nyugat-Németor-szág és Japán újrafegyverzése ellen.

Országunk dolgozó népe, amely a Szovjet Hadseregnek köszönheti felszabadulását és azt, hogy elindulhatott az új élet útján, mélységes hálával és szeretettel fordul e napon a szo-cializmus országának haderefe és annak hősiesszű vezére, Sztá-lin elvtárs felé.

A történelemben eddig nem ismert erőt képviselő hadsereg a béke világtábo-rának élén haladó Szovjet-unió hadserege, biztosított arra, hogy az imperialista agresszor-rok hibás tervei kudarcot vall-a-nak; abban az esetben pedig, ha mégis megvalósulnának a háború kibontásai, akkor ez a szo-cializmus világtáborának győ-zelmével fog végződni.

„Sztálin elvtárs szavai minden békeszerető ember számára erőforrást jelentenek“

BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG

SZÓFIA. — (Agerpres.) A bolgár lapok folytatják Sztálin elvtárs nyilatkozatának széleskörű méltatását.

Az „Otyecsesztveny Front“ című lap vezércikkében a többi között a következőket írja: „Nincs olyan ország, amelynek népe ne üdvözölte volna a nagy Sztálin választ. Minden becsületes ember számára, aki törekszik a békére és harcol a békéért, Sztálin elvtárs szavai erőforrást jelentenek és munkaprogramot az emberiség megmentésére az amerikai-angol imperialisták által előkészített új világháborútól.“

A világ minden országának egyszerű emberei mind jobban meggyőződnek arról, hogy egyedül a békeszerető népek egységes frontja, egyedül az összes jóhiszemű emberek politikai és vallási meggyőződésére való tekintet nélkül, egyesülve a béke zászlaja alatt, hiusíthatják meg az imperialista agresszorok tervét.“

CSEHSZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG

PRÁGA. — (Agerpres.) J. V. Sztálin nyilatkozata továbbra is a csehszlovák közvélemény és a cseh-

szlovák sajtó figyelmének központjában áll. Az újságok szerkesztőségébe levelek érkeznek, amelyekben a dolgozók egyhangulag helyeslik J. V. Sztálin választát. Így Vaclav Tobias zeneszerző a „Rude Pravo“ című lapban azt írja, hogy J. V. Sztálin minden egyes szava nagy igazságot tartalmaz. J. V. Sztálin válasza — írja a csehszlovák zeneszerző — minden jóhiszemű embert lelkesítenek a békeharca.“

NORVÉGIA

OSZLÓ. — (Agerpres.) J. V. Sztálin nyilatkozatával kapcsolatban, amelyet a Pravda munkatársának adott, a „Friheten“ című lap vezércikkében a következőket írja: „J. V. Sztálin világosan bizonyítja és hangsúlyozza, hogy a Szovjetunió-nak nincsenek támadó szándékai. A Szovjetunió egész tevékenységét a háború megelőzésének és a béke megvédésének óhaja határozza meg.“

KOREAI NÉPI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

PHENJAN. — (Agerpres.) A phenjani lapok és a phenjani rádió

koreai munkások és tisztviselők, a politikai pártok és tömegszervezetek vezetőinek, valamint a tudomány és művészet embereinek leveleit közli Sztálin elvtárs nyilatkozatával kapcsolatban. Így Pak-Den-Aj asszony, a Koreai Demokrata Nők Szövetségének elnöke ezt írja: „Az amerikai-angol háborús uszítók kihasználván az ENSZ-ben lévő többségüket, ezt a szervezetet egy új véres háború kirobbantására és a fegyverkezési verseny fokozására eszközül használják fel.“

FINNORSZÁG

HELSZINKI. — (Agerpres.) A finn lapok folytatják Sztálin elvtárs nyilatkozatának méltatását. Ennek során a „Työkansan Hanomat“ című lap a többi között a következőket írja: „A békéért harcoló erők sorában az első helyet a Szovjetunió foglalja el, amely országában békés építést végez. A Szovjetunió javasolta az ENSZ-ben az öt nagyhatalom közti békepaktum megkötését, a fegyverkezés általános csökkentését és az atomfegyver azonnali betiltását. Egyedül a háborús uszítók és szolgáik állíthatják, hogy a Szovjetunió politikájának célja nem a béke megvédése.“

Hirek a népi demokratikus országokból

KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG

A kínai Népköztársaság egyre fejlődő szénipara különösen szép eredményeket mutat fel az állami tulajdomban átment szénbányákban. Ezekben a bányákban a múlt évi tervet túlszárnyalták, a munka termelékenysége pedig 23 százalékkal növekedett az előző évihez viszonyítva.

Csökkent a balesetek száma is átlag 25 százalékkal, ami a jobb munkafeltételeknek köszönhető. A szellőztető és egyéb biztonsági berendezéseket korszerűsítették úgy, hogy egyetlen haláleset sem volt.

A munkaszellem és a munka iránti magatartás is egyre javul, a szocialista versenyek pedig jelentős termelési eredményeket hoznak a legtöbb bányában.

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG

A tavaszi mezőgazdasági kampány a Magyar Népköztársaságban sem találja készületlenül, megfelelő vezetés nélkül a földműves szövetkezeteket. Tizenkét iskolát létesítettek Magyarországon, amelyekben több ezer dolgozó paraszt sajátítja el a földműves szövetkezeti vezető munkához szükséges ismereteket. Kilenc iskolában a Szövetkezetek Országos Szövetségének vezető tisztviselői a megyei és járási instruktorokat, körzeti ellenőröket, földműves szö-

vetkezeti ügyvezetőket képezik ki. A különböző tanfolyamokon azok a dolgozó parasztszok, parasztasszonyok és parasztfiatalok vesznek részt, akik eddigi munkájukkal bizonyították, hogy érdemesek erre a kitüntetésre.

VIETNAMI DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG

A Vietnami Demokratikus Köztársaságban az élelmiszerellátás javulását biztosítja a mezőgazdasági termelés fokozódó bősége. Az utóbbi öt évben állandóan növekedett a bevetett terület mennyisége a háború előttihez viszonyítva, az elmúlt év pedig csusteljesítményt hozott. Észak-Vietnamban 371.000 hektárral több földet műveltek meg, mint az előző évben.

LENGYEL KÖZTÁRSASÁG

Az Egyesült Lengyel Munkáspárt és a kormány rendkívül nagy gondot fordít a falvakban folyó kulturmunkára. Tavaly jelentős sikereket értek el ezen a téren. Lényegesen kibővítették a falusi klubok hálózatát olyannyira, hogy számuk ma már elérte a 8932-öt. Közülük 1400 a kollektív gazdaságok keretében működik. Egy másik fontos eredmény a falusi klubokban berendezett könyvtárak számának a növekedése. Jelenleg 6240 ilyen könyvtár van, ebből 1226 a kollektív gazdaságokban.

Hazaárulással vádolják a francia békeharcosok Pleven miniszterelnököt és Moch hadügyminisztert

PÁRIZS. — (Agerpres.) Yves Farge, a francia országos békeanáncs elnöke és a béketanács bírójának öt más tagja hazaárulás és az ország külső biztonságának megsérülése miatt vádat emelt a legfelső ítélőszék ügyésznél. Pleven miniszterelnök és Jules Moch hadügyminiszter ellen.

A „France Presse“ tudósírója hangsúlyozza, hogy a beadványt nem a polgári bírósághoz terjesztették elő a szokásos uton, tekintetbe véve, hogy René Pleven és Jules Moch a parlament tagjai, így tehát felettük csupán a legfelső ítélőszék ítélkezhetik.

A feljelentés szövege így szól: Alulírottak, Yves Farge volt miniszter, az országos béketanács elnöke, Jean Boullier abbé, Charles Tillon, volt miniszter és képviselő, Emanuel D'Asnier de la Vigerie volt miniszter és képviselő, Francois Leclere és Fernand Vigne, az országos békeanáncs főtitkára, e szervezet nevében felhívjuk a főügyész figyelmét a következő tényekre:

A francia köztársaság kormánya már hónapok óta beleegyezett és politikájával hozzájárult Németország felfegyverzéséhez, semmibe véve kötelezettségeit. A kormány ezzel ismételtlen megszegi a parlamentben jóváhagyott határozásokat. Egyre világosabbá válik, hogy az Atlanti-Egyezmény 10. szakasza

megnyitja az utat a német haderő ujjáélesztésére és a paktumba való bevonására. Az Atlanti-Egyezmény konkrétan az 1950 december 20-án Brüsszelben hozott határozatban juttat kifejezésre. Franciaországot a brüsszeli értekezleten többek között Jules Moch francia hadügyminiszter képviselte, aki azzal dicsekedett, hogy ő kezdeményezte a brüsszeli határozatot.

A feljelentés és a továbbiakban rámutat arra, hogy René Pleven miniszterelnök és az USA elnöke között lefolyt tárgyalások során Pleven nyilatott annak a meggyőződésének adótl kifejezést, hogy Nyugat-Németország csatlakozása a közös védelemhez megszüldítendő Európa biztonságát. Minden becsületes politikus megállapította, hogy René Pleven és Jules Moch levekenyen részt vesz Nyugat-Németország felfegyverzésében.

A feljelentés hivatkozik a Párizsban február 15-re összehívott értekezletre, amelyen az európai hadsereg megalakításáról tárgyaltak. Ezen a tárgyaláson résztvett Walter Hallstein német államminiszteren kívül, több olyan német szakértő és tiszt, akik Franciaország és szövetségesei ellen harcoltak, akik kifosztották Franciaország földjét és megkínították a francia népet. Késztelenül megállapítható, hogy a német küldöttek jelenléteben olyan terveket dolgoz-

nak ki, amelyek aláaknázhadják Franciaország biztonságát és elárulhatnak olyan intézkedéseket és értesüléseket, amelyek kapcsolatban állnak Franciaország nemzetvédelmével.

René Plevennek az európai hadsereg megalapítására vonatkozó terve szerint a francia és német csapatok olyan szoros egységbe tömörülnek, hogy ez egyértelmű lenne a francia nemzetvédelmi államtitkok kiszolgáltatásával egy idegen állam részére és végső fokon a kormány feláldozná Franciaország tényleges védelmét.

A feljelentés szerzői idézik a francia büntető törvénykönyv vonatkozó szakaszát, amelynek értelmében Pleven és Moch hazaárulást követtek el.

„A hazaárulók cinkosainak tekintenénk magunkat, ha távollatánunk magunkat leleplezéstől. A büntető törvénykönyv 104. szakasza az ország külső védelme elleni merénylőknek minősíti azokat, akik — bár tudomásuk van az ország védelmét aláaknázó tevékenységről — ezt nem hozzák az illetékes katonai hatóságok tudomására.“

A feljelentés szerzői tudomására hozzák a főügyészek, hogy a béketanács nevében felperesekként jelennek meg a legfelső ítélőszék előtt.

Belgrád lakossága a titóista terror légkörében

A Zeri i Popullit, az Albán Munkapárt központi lapja cikket közöl a titóista elnyomás alatt szenvedő Belgrád szármalmas helyzetéről.

Belgrádban az üzletek kirakatai üresek — írja a lap —, nem látható bennük más, mint Tito és társainak fényképe, vagy néhány ijesztően drága árucikk, mint például felöltő tizenöt ezer dinárért, ing kétezereksztáz dinárért, cipő hateroztszáz dinárért. (Egy átlagos jugoszláv munkás havi fizetése 3000 dinár.)

Belgrád lakossága a letartóztatások és elhurcolások terrorlégkörében él. Belgrád utcáin éjjel-nappal az UDB fegyveres ügynökei és gépkocsisai cirkálnak. Jóformán egyetlen éjszaka sem mulik el anélkül, hogy tömeges letartóztatások ne fordulnának elő, akárcsak a náci megszállás idejében. Az UDB „halottaskocsijai“ — mint a nép ne-

vezi — éjszakánként szállítják el a városból a letartóztatott kommunistákat, forradalmárokat, becsületes jugoszláv hazafiakat. Minden utcasarukon éjjelnappal kémek leselkednek, akik figyelik a járőkelőket és letartóztatják azokat, akiket gyanúsítanak találnak. Rankovic zanicárjai néha egész utcákat bekerítenek, átkutatják a kávéházakat, vendéglőket, mozikat és tömegével tartóztatják le az embereket.

A belgrádi fasizta klikk a Majestic-szállót és a legszebb villákat angol-amerikai imperialista háborús uszító gazdáinak rendelkezésére bocsátotta. Az amerikai nagykövetség maga háromszáz tisztviselőt foglalkoztat, nem számítva a közvetlenül a Tito-handa mellett működő „szakértőket“ és „tanácsadókat“.

A fasizta Tito-klikk teljesen elmerült a rothadás és hanyatlás mocsarába és az ország kulturális életét is teljesen a nyugati burzsoá befolyásnak rendelte alá. A marxizmus-leninizmus irodalma eltűnt és helyét detektivregények és az amerikai gengszter-irodalom szennytermékei foglalták el. Belgrád fő utcáinál, a Knez Mihajlovan vannak az amerikai és angol „kulturházak“. Ezeknek a kémközpontoknak kirakataiban az amerikai ponyvairodalom mellett fényképek láthatók az atombomba hatásáról, a különféle mintájú repülőgépekről és repülő erődökről stb. Az utóbbi időben ezekben a kirakatokban hemzsegni Truman és a véresközű MacArthur tábornok fényképei, valamint felvételek a koreai harcokról.

Ilyen ma Belgrád élete: terror, szenvedés és történelmében eddig példátlan nyomor közepette — fejezi be cikkét a lap.

Kitüntették a „Trud“ című szovjet lapot

MOSZKVA. — (Agerpres.) A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége, fennállásának 30. évfordulója alkalmából a „Munka Vörös Zászlaja“ rendjével tüntette ki a „Trud“ című lapot, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa-

nak lapját, a szocialista építés során a szovjet dolgozók mozgósításában kifejtett tevékenységének elismeréséül. Ebből az alkalomból a lap több munkatársa szintén kitüntetésben részesült.

Nagygyűlés Londonban a „Daily Worker“ fennállásának évfordulóján

LONDON. — (Agerpres.) Londonban nagygyűlés volt abból az alkalomból, hogy a Daily Worker fennállásának 21. évét töltötte be. A gyűlés mintegy 10.000 résztvevője viharos tapssal adott kifejezést együttérzésének, amikor a szónokok J. V. Sztálin nyilatkozatára hivatkozva rámutattak arra, hogy Sztálin kijelentései reményt hoznak a világ népeinek.

A nagygyűlés keretében Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára beszédet mondott. Beszédében a békeharca kérdéseivel és azokkal a feladatokkal foglalkozott, amelyek ebben a harcban az angol népre várnak. „A világ valamennyi népét, amely harcol a békéért — mondotta Harry Pollitt — bátorítják Sztálin elvtárs világos politikai kijelentései, amelyben kihangsúlyozódik az, hogy a Szovjetunió a béke támasza.“

Éhségstrájkba kezdtek a Koreába szállított belga „önkéntesek“

BRÜSSZEL. — (Agerpres.) A La Cité című jobboldali belga lap keserűen ír arról, hogy a Koreába küldött 700 belga „önkéntes“ „fegyver és harcásztszükség minden kritikan aluli.“ A katonák éhségstrájkba kezdtek az ivóvízhiány, a rossz ellátás és a postai összeköttetés elégtelensége miatt. Koreá-

ba szállításuk közben a fülöpzigeti Manillában kilenc közülük megszökött. A lap idézi a Reuter-iroda jelentését, amely szerint az „önkéntesek“ a hozzátartozóknak írott levelekben állandóan panaszkodnak a közkatonák nyomorúságos helyzetére és a tiszték fényűző életmódja miatt.

Még február folyamán 3 olasz hadosztály kerül Eisenhower parancsnoksága alá

RÓMA. — (Agerpres.) A hírgyűlés jelenése szerint Picciardi olasz hadügyminiszter rendeletet adott, hogy február hónap folyamán három olasz hadosztályt készítsenek fel arra, hogy Eisenhower parancsnoksága alá kerüljen.

A hírgyűlés hozzászól, hogy az olasz kormány rendelkezésére álló adatok szerint április vagy május hónap folyamán egy negyedik olasz hadosztályt is Eisenhower rendelkezésére bocsátanak.

Kínai kereskedelmi küldöttség érkezett Moszkvába

MOSZKVA. — Február 19-én Jao I Lin, a Kínai Népköztársaság helyettes kereskedelmi minisztere vezetésével kínai kereskedelmi küldöttség érkezett Moszkvába.

A küldöttséget a jaroslavi pályaudvaron I. A. Jeremin, a Szovjetunió külkereskedelmi miniszterének helyettese, valamint a külkereskedelmi és külügyminiszter-

rium több vezető funkcionáriusa fogadta. Rajtuk kívül megjelentek a küldöttség fogadására, Csen-Jun-Csuan ideiglenes ügyvivővel az élen a moszkvai kínai nagykövetség tagjai is.

Moszkvába érkezett V. P. Mignov is, aki a Szovjetunió kereskedelmi képviselője a Kínai Népköztársaságban.

A TIZ CSAPÁS

Sztálin elvtársnak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 27. évfordulója alkalmából, 1944. november 6-án elmondott beszédéből:

A Vörös Hadseregnek ebben az esztendőben aratott döntő sikerei s a németeknek a szovjetföldről való kiűzése annak a számos megsemmisítő csapásnak volt a következménye, amit csapataink a német csapatokra mértek. Ezek a csapások még ez év januárjában kezdődtek s azután az egész esztendő folyamán bontakoztak ki.

Az első csapást csapataink ez év januárjában Leningrád és Novgorod alatt mérték az ellenségre, amikor a Vörös Hadsereg megtörte a németek huzamos ellenállásra kiépített védelmi rendszerét és a Baltikumba vetette vissza őket. Ennek a csapásnak eredménye a Leningrád-terület felszabadítása volt.

A második csapást ez év február—márciusában a Bugnál mérték az ellenségre, amikor a Vörös Hadsereg szétverte és a

rajna körzetében mérték az ellenségre, amikor a Vörös Hadsereg Lwow alatt szétverte és a Szan és a Visztula mögé vetette vissza a német csapatokat. E csapásunk eredményeként: a) felszabadult Nyugat-Ukrajna; b) csapataink átkeltek a Visztulán és a Visztulán túl, Szandomirtól nyugatra, erős felvonulási területet létesítettek.

A hetedik csapást ez év augusztusában Kisinev—Jasi körzetében mérték az ellenségre, amikor csapataink teljesen szétverték a német—román csapatokat s csapásukat azzal tetézték, hogy Kisinev alatt — a román hadosztályokat nem számítva — 22 német hadosztályt zártak körül. E csapásuk eredményeként: a) felszabadult a Moldovai Tanácsköztársaság; b) kidült a csatasorból Németország szövetségese, Románia és

nak a velünk szövetséges Csehszlovák Köztársaságnak, amelynek egy része már felszabadult a német leigázók uralma alól.

Végül ez év októberében Észak-Finnországban mértünk csapást a német hadakra, amikor a német csapatokat kiszorítottuk Pecsenga körzetéből és csapataink, a németeket üldözve, a velünk szövetséges Norvégia területére léptek. (Taps.)

A Pánfilov-hadosztály 28 hőse

1941. októberében Hitler Moszkva elleni támadása összemolt. A háború 147. napján Hitler megindította a második általános támadást, 51 hadosztállyal, melyek között 18 gépesített tankhadosztály volt. Azon a napon — 1941. november 16-án — Pánfilov hadosztályának 28 hőse esett el. Hősiességüknek híre a szovjet föld minden részébe eljutott.

A német tankok Volokolámszk mellett haladtak előre, a németek azt remélték, hogy Moszkvába könnyen eljuthatnak. Pánfilov tábornok Vörös Zászló-érdemrenddel kitüntetett mozdulók gárdahadosztályának hitelt az a feladat, hogy ellenálljon a német tankoknak. Sztálin elvtárs parancsot adott ki, hogy a németeket mindenáron fel kell tartóztatni. A szovjet védelem áttörhetetlen fala a hitleristák előtt egyre hatalmasabb lett.

A védelmi vonalt Kávrov ezredes foglalta el. Baloda'on — a vasut mentén — Dobrobábin őrmester csapatai voltak. A felderítők jelentették, hogy a németek újabb támadásra készülnek, azért három helységben több mint 80 tankot, 2 gyalogsági ezredet, 6 tüzérségi és 4 mozsárgyű-űteget, azonkívül számos géppuskás és motorkezelő csapatot összpontosítottak és a harc megkezdődött.

Később megtudtuk, hogy mielőtt egy erős tanktámadást visszavertek volna, a 28 hős órákig tartotta fenn az ellenséges géppuskások támadásait. A 28 hős az állomás melletti lövészárkokban rejtőzött. A hadosztály baloldalával szemben egy fasiszta század nyomult előre. A németek azt hitték, hogy nem találhatnak komoly ellenállásra. A szovjet katonák néma csendben lesték az ellenség közeledését. A németek elbizakodva haladtak előre s a lövészárkoktól 150 méter távolságra értek. Ekkor Dobrobábin őrmester újával betyárosan fiúmentett, van, mint az orosz dalokban szoktak. Mielőtt az ellenség megállhatott volna a szovjet önműködők tüzelni kezdtek és lekaszabolták a fasiszták sorait. A támadást visszaverték. A lövészárkok előtt több, mint 70 ellenséges hulla terült el. A szovjet katonák elfáradtak, arcuk fekete lett a puskamortól, de boldogok voltak, arckifejezésük azt mondta, hogy tudták volna, mi vár rájuk.

Farszerre meglelték a tankok. Fusz páncélos szörnyűleg közeledett a védelmi vonalhoz, amelyet a gárda 28 katonája tartott. Késsé meglepődtek, annál is inkább, mert a harc egyenlőtlennek látszott. Farszerre jöve mert hana csendült fel: „Jónapot vitéltek” s a lövészárkokba beugrott a század politikai oktatója, Klotskov. Klotskovot mindenki Diév néven ismerte. Az ukrán Bondarenko nevezte így el, aki a következőket mondotta: „A politikai oktató bárhol és bármikor tetszően kell, hogy legyen.” Ukrajn nyelvén „diév” annyit jelent, mint aktíválni és innen származott a „Diév” elnevezése. Senki nem tudta, hogy Klotskov mikor alszik, mert állandóan utban volt. Fáradhatatlan volt s az emberek mint szőlőt, vagy testvért, úgy szerették. Nemcsak a

„Vörös Hadseregünk ereje abban van, hogy születésének első napjától, az internacionális szellemében, más országok népeinek megbecsülése szellemében, valamennyi ország munkásainak szeretete és megbecsülése szellemében, az országok közötti béke megvédésének és tiszteletbentartásának szellemében nevelik“.

(J. V. SZTÁLIN)

A lövészárkokban mind megölték egymást; majd felkészültek a tüzelésre és előkészítették a gránátokat. A tankok egyre közeledtek s már eljutottak a lövészárkokig. Néhány merész harcos felkészült az ellenállásra.

Harminc perccel később, elfogyott a lőszerük és egyik a másik után vált harc képtelenné. Moszkalenko pusztá kezével kapzkodott egy tank acéllemezeibe s a hernyótalpak zúzták agyon. Mellén keresztbetett kézzel Kuzsebergenov egy géppuska csövénél rohant, mely lekaszabolta. Egtek a tankok, Klotskov kézigránáttal kezében egy tanknak rohant, annak, amely a golyószáza Bezrodint. Széjjelroncsolta a hernyótalpakot, majd az ellenséget golyójától találva összeesett.

Mehalt? Nem. Még lélegzik. Mellette vértócsában Nátárov fekszik. Az ellenséges tankok zúza haladnak el mellettük. „Mehalunk, testvér”, — sugja Klotskov társának. — „Egy nap visszaemlékeznek majd ránk... Ha élsz, mondd el mindenki-nek...” Nem tudta befejezni szavait. Klotskov nőtitkai oktató szíve megszünt dobogni.

Mindent Nátárov mesélt el hűvös ágyán. Azon az éjszéken, Nátárov az erdőig vergődött s több napig bolyongott. Végül egy előres csapat talált rá. Halála előtt a Pánfilov-hadosztály 28 hőse közül az utolsó elmondotta bajtársai végső óhíját. Mindnyájan tudjuk, mit akart mondani Klotskov, amikor a halál örökre lezárta a káit. „Eltűntek a társaim a hazáért. Ne srtatok tetemeink fölött. Katonai kötelességünknek tettünk eleget, amikor az ellenség útját álltuk. Harcoltunk a fasiszták ellen és ne feledjétek, a győzelem, vagy halál: más út nem létezik. Meghaltunk, de győztünk.“

Az ellenség meghátrált Pánfilov hadosztályának hősei előtt. A győzelem napja mind ragyogóbb fényben aranyozza be a Szovjet Hadsereg zászlóit.

Dnyeszteren tula vetette vissza a német csapatokat. E csapás eredményeként Ukrajnának a Dnyeper jobbpartján fekvő része felszabadult a német fasiszta hódítók uralma alól.

A harmadik csapást ez év április—májusában a Krim-félsziget körzetében mérték, amikor a német csapatokat a Fekete-tengerbe szorítottuk. E csapás eredményeként szabadult fel a német iga alól a Krim-félsziget és Odessza.

A negyedik csapást ez év júniusában Karélia körzetében mérték, amikor a Vörös Hadsereg szétverte a finn csapatokat, felszabadította Viborgot és Petrozavodszkot és Finnország mélyébe vetette vissza a finneket. E csapás eredményeként szabadult fel a Karél—Finn Tanácsköztársaság nagyobbik fele.

A ötödik csapást ez év június—júliusában mérték a németekre, amikor a Vörös Hadsereg teljesen szétverte a német csapatokat Vitebszk, Bobrujszk és Mogilev alatt és azzal tetézte be csapását, hogy Minszk alatt körülzárt 20 német hadosztályt. Csapataink e csapások eredményeként: a) teljesen felszabadították a Bjelorussz Tanácsköztársaságot; b) kiűzték a Visztulához és felszabadították a velük szövetséges Lengyelország jelentékeny részét; c) kiűzték a Nyemenhez és felszabadították a Litván Tanácsköztársaság nagy részét; d) átkeltek a Nyemenen és elérték Németország határait.

Ez év októberében kezdődött csapataink kilencedik csapása Magyarország körzetében, a Duna—Tisza közén. Célja az volt, hogy Magyarországot ki vezessük a háborúból és Németország ellen fordítsuk. Ennek a még befejezetlen csapásnak eredményeként: a) csapataink közvetlen segítséget nyújtottak a velünk szövetséges Jugoszláviának a németek kiűzéséhez és Belgrád felszabadításához; b) csapataink számára lehetővé vált, hogy átlépjék a Kárpátok gerincét és segítőkészet nyújtsa-

hadat üzent Németországnak és Magyarországnak; c) kidült a csatasorból Németország szövetségese, Bulgária és szintén hadat üzent Németországnak; d) megnyílt csapataink számára az út Magyarországra, Németország utolsó európai szövetségeseinek országába; e) lehetőség nyílt arra, hogy segítséget nyújtsunk a német leigázók ellen a velünk szövetséges Jugoszláviának.

A nyolcadik csapást ez év szeptember—októberében a Baltikumban mérték az ellenségre, amikor a Vörös Hadsereg Tallin és Riga alatt szétverte és elűzte a Baltikumtól a német csapatokat. E csapás eredményeként: a) felszabadult az Észt Tanácsköztársaság; b) felszabadult a Lett Tanácsköztársaság; c) kidült a csatasorból Németország szövetségese, Finnország, amely hadat üzent Németországnak; d) több mint harminc német hadosztályt elvágtnak Poroszországtól s a Tukumsz és Liban közötti körzetben harapófogóba szorítottuk ezeket a német erőket, amelyeket csapataink most megsemmisítenek. (Hosszantartó. taps.)

Ez év októberében kezdődött csapataink kilencedik csapása Magyarország körzetében, a Duna—Tisza közén. Célja az volt, hogy Magyarországot ki vezessük a háborúból és Németország ellen fordítsuk. Ennek a még befejezetlen csapásnak eredményeként: a) csapataink közvetlen segítséget nyújtottak a velünk szövetséges Jugoszláviának a németek kiűzéséhez és Belgrád felszabadításához; b) csapataink számára lehetővé vált, hogy átlépjék a Kárpátok gerincét és segítőkészet nyújtsa-

NYIKOLAJ TYIHONOV

A SZOVJET HADSEREG

Védőszárny volt játékos gyermekeknek, árnyában város, susogó mezők, — Nincs hadsereg, amelyet így szeretnek. Béke és Munka hős őrzi őket.

Járj bárhol is, most és múlt századokban Harcos tetteket fürkészsen szemed, — Nincs hadsereg, amely a néppel jobban összeforrt volna, mint ez a sereg.

Mint fergeteg, jött ránk a náci horda, határainkra törtek németek, — Nincs hadsereg, amely szétzúzta volna a vas-vihart úgy, mint ez a sereg.

És forrt a huro dühödten, szenvedéllyel, még sohasem volt szörnyűbb, hevesebb, — Nincs hadsereg, amely ilyen vezérrel büszkélkedhetne, mint ez a sereg.

Napjainknak marangolt Európája, közel jár már a szabadság-hajó, — Nincs hadsereg, amelynek igazsága igazságodhoz hasonlítható.

PETHŐ MIKLÓS fordítása

Több gondot az Unirea-gyár könyvtárára

„Különleges gondot fordítunk a dolgozó tömegek művelődési színvonalának emelésére” — mondja az öt éves terv megfelelő fejezetének első mondata. A további részletekből ékezzelólan kidomborodik, hogy milyen nagy súlyt helyez a dolgozók állama a tömegek kulturális színvonalának emelésére s ennek során a könyvtárak, olvasóbázisok és könyvtárak létesítésére.

Céltudatosan teszi ezt államunk. Az ipar, a mezőgazdaság fejlesztése képzett kádereket kíván s hatalmas cálkitűzéseinket csak ugy vált-haljuk valóra, ha állandóan gondoskodunk a dolgozó tömegek kulturális színvonalának emeléséről. Világos tehát, hogy a kultúra és a termelés kérdése szorosan összefügg.

A tudás egyik fegyvertára: az üzemi könyvtár. Azokban az üzemekben, ahol a könyvtárak látogatottságának frövidenek s a könyvek kézről-kézre járnak, emelkedik a tömegek politikai felkészültsége, ideológiái, szakmai tudása. Ez viszsztatülkrözdik a termelési eredmények is.

A kolozsvári Unirea-gyár könyvtára ugyanolyan nagymértékben gyarapodik, mint a többi üzemi könyvtárak. A könyvtár kötetekinek a száma meghaladja az ezret s az

utóbbi időben állandóan felfrissítették a legújabb ideológiái, szakmai és irodalmi könyvekkel. Ezen a téren tehát nincsen is baj az Unirea könyvtárával. Annál inkább van azonban a könyvtár tevékenységével, látogatottságával kapcsolatban. Az Unirea könyvtára mintegy három hónapja igen szörványosan működik s a könyvek eléggé ritkán kerülnek a dolgozók kezébe.

A gyenge működés egyik oka a könyvtárosok állandó változtatása, másrészt pedig a könyvtár többszöri költöztetése. Az üzem könyvtárát ugyanis decemberben az üzem hátsó udvaráról előre költöztették a főkapu mellé. Kiderült azonban, hogy ez a helyiség nem megfelelő, így a könyvtárát visszaköltöztették előbbi helyére. Ilyenformán a könyvtár valóságos „mozgókönyvtár” vált s a könyvek továbbra is szörványosan kerülnek az olvasók kezébe.

Az új üzemi könyvtáros, Sebestyén György egyébként maga is visszásnak érzi e helyzetet s igértet tett, hogy legkésőbb március 1-ig a könyvtár megfelelően fog működni. A könyvtárosnak komoly tervei vannak az olvasók beszerzésére s a könyvtár népszerűsítésére vonatkozólag.

A leltározás után e terveket azonnal életbe kell léptetnie. A könyvtár vezetői csaknem értelemül állanak szemben a könyvtárosok részére kiadott egyik intézkedéssel, amely szerint a könyvek csoportosítását és osztályozását a könyvek centiméterben mérhető nagysága szerint kell elvégezni. Ez a módszer, igen helyes nagy tiz- és százszeres kötettszámot magában foglaló könyvtárakban, s ezekben is főként a hely megtakarítása szempontjából. De semmilyen küönösebb jelentősége nincsen kisebb példányszámokat magukban foglaló könyvtárak esetében, mint amilyen az Unirea könyvtára is.

Célszerű lenne, ha az üzemi könyvtárosok tapasztalataiszerveznének egymás között, megismernék a jólműködő könyvtárak módszereit, s mielőbb kiküszöbölnek a még felmerülő hiányosságokat. Minden üzem kulturfelelősének és könyvtárosának át kell éreznie azt, hogy a leggazdagabb könyvtár sem teljesíti feladatát, ha a könyvek hónapokon keresztül polcokon porosodnak. A könyv fegyver dolgozó tömegek kezében. Azért minden olyan fogyasztósságot, amely a tömegeket megfoszthatja e fegyvertől, sürgősen fel kell számolni. (→)

A BESZTERCEI DOLGOZÓK ÖNKÉNTES MUNKAVAL KIKÖVEZTEK EGY UTCA

BESZTERCE. — (Levelezőnköl.) A városi néptanács beiktatása u azonnal komoly munkához kezdett, hogy szebbé tegye a várost. A végrehajtó bizottság a képviselők bevonásával arra törekszik, hogy a helyi erőforrásokat minél jobban kihasználja és az utcák, hidak középületek rendbehozására hasznosítsa. A városi néptanács a képviselőknél kereszül szoros kapcsolatot tart a lakossággal. A január hónapban a végrehajtó bizottság és a képviselők különböző városnegyedekben négyüléseket tartottak, ahol megbeszéltek a legfontosabb problémákat. Így például az Axente Sever-utcában naggyülésen a dolgozók felérték azokat a hiányosságokat, amelyeket a vol; ideiglenes bizottság követelt el. A dolgozók önkéntes munkavállalásokat tettek, hogy minél előbb rendbehozzák az Axente Sever-utcat, ahol eddig nagy sár volt. Február 20-ig a dolgozók több mint 400 méter hosszúságban kikövezték az utcat s ezzel a munkával közel 500.000 lej megtakarítást értek el.

GÁLI Imre

Ismerjük meg a villamosságot

MI AZ ARAMFORRÁS?

Aramforrásnak nevezük azokat az eszközöket, amelyek nagymennyiségű elektronok termelésére alkalmasak és termelt elektronokat mozgásban (áramlásban) képesek tartani. Az áramforrás egyik részén az elektronok nagymértékben felhalmozódnak, másik részén ugyanolyan mértékben elfogynek. Azt a részét, ahol elektronok felhalmozódnak, negatív sarkoknak, ahol elektron hiány keletkezik, pozitív sarkoknak nevezük. Ha egy áramforrás két sarkát vezetővel összekötjük, a kölesönös taszító hatásra az elektronok a negatív sark felől, a pozitív sark felé kezdenek mozogni. A sarkokból elinduló elektronok maguk előtt hajtják és azonnal mozgásba hozzák a vezető hosszában lévő összes elektronokat. Ennek következtében a több km. távolságban lévő lámpa szinte egy időben gyullad fel a bekapcsolással.

Fontosabb áramforrásaink a következők: zseblámpák és teleskop rádiók száraz elemek, távirónál és telefonnál használt különböző fajta galván elemek, rádióknál meg autonál használt akkumulátorok és falvak, városok világítására, gyárakban gépek hajtására használt dinamók. Az áramfejlesztőket generátoroknak is szoktuk nevezni. Különbséget kell tennünk az áramfejlesztő dinamók és áramfogyasztó, illetve munkavégzésre használt elektromotorok között.

A galván elemek és akkumulátorok az elektronokat mindig egy irányban mozgatták. Az így kapott áramot egyenáramnak nevezük. A dinamók azonban lehetnek olyanok is, amelyek az elektronok mozgásirányát állandóan változtatják. Az ilyen elektromosáramot, amelyben az elektronok mozgásirányá állandóan változik, változó, vagy váltakozó áramnak nevezük.

HOGYAN NYERIK A VILLAGOSSÁG ENERGIÁT?

Villamos energiát más energia átalakításából nyernek; egyenáramot dinamók, a mai szükségletnek leginkább elterjedt háromfázisú, váltóáramot pedig generátorok meghajtása által. A villamos erőművek két főcsoportját különböztetjük meg:

Hőerőműveket (termocentrális) és vízierőműveket (hidrocentrális).

MI A HŐERŐMŰ?

A hőerőmű egy benzin-nyersolaj motor (Diesel), gőzgép, vagy gőzturbina által meghajtott generátor. Egyszóval a különböző anyagoknak az elégetés által keletkezett hőenergiánál, mechanikai, majd villamos energiával való felhasználása.

MI A VIZIERŐMŰ?

Vizesés által forgatott vízkerekek, vagy különböző rendszerű vízturbinák által meghajtott áramfejlesztőgépek (dinamók, vagy generátorok). A vízierőmű a villamos áram fejlesztésére a legelősebb erőforrás. Lejtős, hegyes vidékeken a folyók medrét kilométerekre elvezetik esatornáknak, azután hirtelen eséssel rávezetik a vízkerekekre, vagy turbinára, ami a meghajtó erőt szolgáltatja. Sok esetben egyes völgyeket zárnak el hatalmas gáttal és ebben a nagyméretű katlanban tárolt vízmennyiség áthidalja az időjárás okozta csapadék ingadozásokat. Ezek az erőművek hatalmas pénzbefektetéssel járnak, a letűnt kapitalizmus urai azért nem fordítottak különösgondot a vízierőművek létesítésére. Kevés tökebefektetéssel azonnali profitra lestek.

A léta dolgozó földművesek felkészültek a tavaszi vetési csatára

MAGYARLÉTA. — (Levelezőnköl.) A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete vezetősége az átszervezés után komoly munkához látott. Az utcaelőzőkön keresztül mozgósították a tagjait a vetési előkészületek időelőtti teljesítésére. A léta dolgozó földművesek megértették a Pár: által kijelölt feladatok teljesítésének fontosságát s valamenyien kivétel nélkül munkához lát-

tak kijavították a számszámokat, a trágyahordás is 100 százeckban befejezték. A gyümölcsfák tavaszi gondozása is rövidesen befejeződik. A felvilágosító munka legszebb eredménye a terménybeszolgáltatással kapcsolatban mutatkozott. A léta dolgozó földművesek száz százeckban eleget tettek kötelezettségüknek.

Hunyadi Mihály

A Tudomány- és Kultúraterjesztő Társaság működése a szamosújvári rajonban

SZAMOSUJVAR. — (Tudósítónktól.) A rajonban ez év januárjában megelénkült a Tudomány- és Kultúraterjesztő Társaság tevékenysége, amennyiben sikerült az eddigieknél jóval szélesebb tömegeket bevonni a munkába.

Egy csoport előadó működik a szamosújvári rajonban, s az általa végzett munka minden elismerést megérdemel. Eredményei elsősorban annak tulajdoníthatók, hogy a csoport munkáját a RMP szervezetei irányítják s a tömegszervezetek megadják a kellő támogatást. Január hónapban a rajonban 48-an tartottak előadásokat a tudomány legfontosabb kérdéseiről, mintegy 5000 főnyi hallgatóság előtt.

A Tudomány- és Kultúraterjesztő Társaságnak a szamosújvári rajonban 161 tagja van, köztük nagyszámú munkás, földműves és értelmiség. Ezek lelkiismeretesen végzik munkájukat s gyakorta szemléltető eszközök felhasználásával teszik

változatossá előadásait. Így például Ördögösfüzesen nagy érdeklődést kellett a résztvevők között egy olyan előadás, amelyen az előadó szemléltető eszközöket használt.

Az egyik hiányossága az ilyen tudományos előadásoknak éppen az, ha az előadó nem használja fel az alkalmat szemléltető eszközök bemutatására. A Társaság munkájának kiszélesítésében egy másik fontos tényező az volt, hogy egyes üzemek és intézmények kulturfelelősei nem tartottak elég szoros kapcsolatot az előadókkal s így a Tudomány- és Kultúraterjesztő Társaság nem tudta kiterjeszteni tevékenységi körét az összes intézményekre és üzemekre. A kulturfelelősökre az a feladat is hárul, hogy kapcsolatot teremtsenek a Tudomány- és Kultúraterjesztő Társasággal, megszervezzék az előadásokat az üzemekben és intézményekben belül és a dolgozók minél nagyobb tömegeit mozgósítsák az előadásokra. G. J.

Mikor ez az egész piszkos peakshilli história lefolyt, Sid Marcus ott volt, ahol lennie kellett. Ott állt a munkások örségében, amely azt a teherautót vette körül, ahonnan Paul Robeson, a béke és a demokrácia harrosa érekkelt a népnek.

Ha megkérdezték volna, hogy a munkások közül melyik Sid, egy magasra nőtt, kerekarcú, erőstermetű, 28 év körüli fiatal emberre mutatnak volna. Erős munkásokra és becsületes, bátor szemű mulatára, hogy olyan ember, akiben meg lehet bízni. Számítani lehet a bátyjára is, aki a teherautón állt, azok szilárd gúnyjában, akik testükkel védtek a néper énekest, a tüzelés megnyitására alkalmas pillanatra a város fasiszták arohától.

Tudjuk, elemt minden rendben ment ezen a napsütötte nyári reggelen. Sid állt a helyén, bátyja a teherautón és ezer és ezer ember hallgatta a domb lejtőjén Robeson hatalmas hangját. Lejjebb a munkások láncá velle körül az egész dombot, hogy meandjék az örszavúllteket a fasiszta banditák támadásától.

Előző este Sid már nem a gondolta, hogy reggel megalatogatta Sidot, a feleségét, akit már márfél hónapja nem látott. Azért nem látta ilyen hosszú ideje, mert az utóbbi tíz hónap folyamán kutyánul ment a domb. Sid szabász volt, ami nem megvetendő foglalkozás. De mit számít a foglalkozás, ha az ember

Howard Fast:

PEAKSHILLBEN TÖRTÉNT

nem talál munkát? Sid ebben a tíz hónapban mindössze két héten át dolgozott

Öt éves kisleánya, Polina, légszöhrutot kapott, napra és friss levegőre volt szüksége. Sid felelőségének olyan szerencséje volt, hogy bekerült egy nyári szanatóriumba felszolgálónak, elutazott és magával vitte a gyermekét.

Sid élete nagyon sivár volt a felesége és kisleánya nélkül. De most már nincs baj, akár azonnal hazajöhetnének: két nappal ezöltt őt is utólért a szerencse, munkájuk akad.

Már reggel értük is utazik, ha nem jönnek az elvtársak. Azt mondták, meg kell szervezni Paul Robeson védelmét és Sid tökéletesen egyetértett velük.

A hányverseny befejeződött. Sid teljesítette köteletségét. Rettentelennül ott állt az örségben és védte a nép énekest, ezt az öröstermetű, hőst, csodálatosbáru embert. A munkások örizték az énekest. De mi van ebben csodálatos? Hiszen a hangja és dala az amerikai munkások hangja és dala. A munkások tudják ezt és ezért testük falával védik az énekest a fasiszta gengszterek ellen, akik odalenn az uton vesztetill üszl-

töznek és rázzák az öklüket.

Sid már a munkásokkal, asszonyokkal és gyermekekkel teletömött autóbusszon ült. Mikor a kocsi kiért az utra, kőzapor fogadta — az „amerikai életform” harcias védelmezőinek kezéből. Az asszonyok és gyermekek az autóbusszon a padlóra vetették magukat. A férfiak nyugodtan ültek helyükön és az utat figyelték. Sid a soffor mellett ült. Az autóbussz a vadul üvöltözö fasiszták sorai között haladt előre. Egy hatalmas kődarab az ablak üvegét áttörve, Sid homlokát érte. Borotvaéles üvecserepench remültek arcába. Szemében égő fájdalom érzett.

Az autóbussz megállt. Sid barátai a rendőrhöz fordultak segítségért. Megkérték, mondja meg, hol van a legközelebbi kórház. A rendőr szilkei özőnével válaszolt és quimibóljával rávágott a kérdésre.

— Kereszettek csak magatok atkozott kórházakat! — kiáltotta utánuk.

Sidet társai beszállították a peakshilli kórházba. Így kezdődött Sid pokoli szenvedésének nyolc hete; nyolc hét vaksáq, nyolc héten át egyetlen pillanatra sem szilkei törhetetlen fájdalom és áthatlan éjszakai sora.

Becstelen emberek régi, ostoba nótája! Megszokták, hogy mindent a maguk mértékével mérjenek és mindent, még az emberi lelket is dollárral mérik.

— Menjén a fenébe! — válaszolta halkán Sid. — En munkás vagyok. Munkás vagyok és nincs miről beszélnem magával. Megértette?

Tudta, hogy mit mond. Az anyja és az apja is munkás volt, munkás a két testvére is. És neki magának, valóban nem volt miről beszélnie ezzel az urral. Egyáltalán nem bánta meg, hogy azon a napon Paul Robesonot örizte.

Azt a kötelességet teljesítette, amelyet mint munkásnak teljesítenie kellett. Azelőtt is ezt tette, amikor társaival együtt tüntetett, vagy sztrájkorségen védte a munkások jogát. S vajjon nem ugyanaz történik-e ezer és ezer emberrel Spanyolországban, Franciaországban vagy akár Észak-Afrikában, ami vele történt azon a reggelen, amikor megalatogták?

Peakshill is éppen megfelelő hely arra, hogy a fasisztnak utiát állják. Erről nem szabad megalatogozni.

Sid Marcus, az amerikai munkás, egész életére Árdába véste ezt. Arcán mély sebhegy örökre emlékezteti erre. De azt akarja, hogy mások is tudjanak erről és ehhez meg is van.

(A Lityeraturnája Gazeta nyomán.)

A „România Muncitoare“-kendőgyár munkásai február 20-tól március hónapra termelnek

A „România Muncitoare“ kendőgyár dolgozói a munka iránti nagy szeretettel dolgoznak öt éves tervünk sikeres teljesítéséért és tulszárnyalásáért. Teljesítik munkavállalásaikat, harcolnak a termelékenység állandó növeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért, tervelőirányzatuk tulszárnyalásával, valamint a mesterek támogatásával a dolgozóknak minden lehetőségük meg van arra, hogy szép eredményeket érhessenek el.

Igy január hónapban sikerült a tervelőirányzatot 114,9 százalékban teljesíteniük, munkájuk

termelékenységét pedig a januári tervhez viszonyítva 21 százalékkal fokozták. A „România Muncitoare“ dolgozóinak azonban nemcsak januárban sikerült szép termelési eredményeket elérniük, hanem a februári tervelőirányzat teljesítése során is: ennek a hónapnak az előirányzatát 20-ig 101 százalékban teljesítették.

A termelékenység emelésében Berényi Iona, Cheteanu Anna, Morariu Mária tüntek ki, akik munkájuk jó megszervezésével nemcsak mennyiségileg érték el jó eredményt, hanem a minőség megjavításához is hozzájárultak.

A szövetkezeti közgyűlések tanulságai

A szövetkezeti közgyűléseken a szövetkezeti tagok, a dolgozó parasztek milliói vesznek részt. Kolozs-tartományban több mint 200 ezer szövetkezeti tag vesz részt a közgyűléseken. Megválasztják a szövetkezetek új vezetéseit s bírálatot, munkavállalásokkal járulnak hozzá a szövetkezeti hálózat működésének megjavításához. A közgyűlések fontossága annál is inkább nagyobb, mert előreláthatóan a szocializmus építésének útján. A magánkereskedelmet javarészt felszámoltuk, az állami kereskedelem mellett a szövetkezetek azok a szervek, amelyeknek biztosítaniuk kell a dolgozók árúellátását. A közgyűlések nagymértékben hozzájárulnak a szövetkezeti munka megjavításához, ahhoz, hogy a szövetkezetek minél jobban betölthessék feladataikat ezen a téren.

A szövetkezeti közgyűlések során a dolgozó földművesek kifejezésre juttatták a népi demokratikus rendszer és a Román Munkáspárt iránt érzett hálájukat. Köszönetüket fejezik ki, hogy a Román Munkáspárt a jobb élet megteremtésére, a kizsákmányolás teljes megsemmisítésére, a magasabb élet és kultúr színvonal megteremtésére vezeti az ország dolgozó népét.

Az a 38 közgyűlés, amelyet a kolozstartományi szövetkezetek február 4-én tartottak, bebizonyították, hogy a szövetkezeti tagok élénk érdeklődést tanúsítanak a problémák iránt, bátran alkalmazzák a bírálat és önbírálat fegyverét, rámutatnak a hiányosságokra s leleplezik az osztályellenességet. Így a Borév közszéki — Torda-rajon — szövetkezeti közgyűlésen a tagok leleplezték és kizárták soraik közül Mitea kulákok, aki feleségével együtt zsarolta a dolgozó népet, üzérkedett. Szamosfűzes közszéki 6 kulákot lelepleztek le a dolgozók, az Enyed-rajoni Székelykoesárdon pedig a szövetkezeti tagok leleplezték a kulákok karmái közé került és a kulákok érdekeit szolgáló, a dolgozókat eláruló öntudatlan tagokat. Itt Varga János és Dudás Sándor a szövetkezet iránt bűnös magatartást tanúsítottak, a kulákok befolyása alatt elégedetlenséget akartak szítani a dolgozók körében a szövetkezet ellen.

Az új vezetőségek megválasztásánál osztályharcos éberséget tanúsítanak a dolgozó földművesek. Így a Bánffyújvárad-rajoni Kelecel közszéki visszautasították azokat a jelölteket, akik az osztályellenesség befolyása alatt állanak.

Mindezek a Rajoni Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének felvilágosító és mozgósító munkája nyomán valósultak meg. A Fogyasztási Szövetkezetek Rajoni Szövetsége a Párt irányításával jól készítette elő

a szövetkezeti közgyűléseket, helyes irányban mozgósították a tagokat a választásokra.

A közgyűlések sok olyan hiányosságot hoztak felszínre, amelyek haladéktalanul ki kell küszöbölni. Így, felszínre került, hogy a Kolozsvár-rajoni Fogyasztási Szövetkezetek Szövetsége nem ellenőrizte a megfelelő időben a tagszövetkezetek elmúlt évi mérleget. Dés-rajonban bürokratikus hibák voltak. Bánffyújvárad-rajonban nem készítették elég pontosan elő a szövetkezeti közgyűléseket, aminek következtében a kisebbségi szövetkezeti közgyűlést például el kellett halasztani.

A szövetkezeteknek és a rajoni szövetségeknek le kell szűrniük a tanulságokat a megtartott közgyűlésekből. A felmerült hiányosságokat alaposan ki kell vizsgálni, a hiányosságok okait megvizsgálva, azonnal ki kell küszöbölniük azokat.

A szövetkezeti közgyűléseknek részletesen meg kell tárgyalniuk a szövetkezeti árucseforgalom kérdését. Meg kell vitatniuk a tagoknak, mind az árúellátás, mind az értékesítés valamennyi problémáját. Kolozs-tartományban, amely igen nagy jelentőségű iparvidékkel rendelkezik, a szövetkezetek négyszer annyi árucikket küldtek falura, mint amennyi mezőgazdasági termelvényt összegyűjtöttek és értékesítettek az iparközpontok piacain. Szükséges tehát, hogy a szövetkezeti közgyűléseken rámutassunk erre a hiányosságra is. A szövetkezeti közgyűléseken rá kell mutatni arra, hogy a termelvények szövetkezetek útján való értékesítésével megsemmisítő csapást mérünk az üzérkekre.

A szövetkezeti közgyűléseken meg kell vitatniuk a tagoknak a szövetkezetek és a dolgozó parasztek közötti kapcsolatokat, a parasztagazdaságok közti kapcsolatokat további elmélyítésének kérdését. Meg kell beszélniük a szerződéses kötések kérdését, hogy minél több tag kössön zöldségtermesztési, állathizlálási és más szerződést a szövetkezetekkel. Meg kell vitatniuk a közgyűléseknek a termelőszövetkezetek létesítésének lehetőségét is.

Leszűrve a tanulságokat, amelyek az eddigi munka hiányosságaiból adódtak, a szövetkezeteknek a pártalapszervezetek irányításával és a tömegszervezetek támogatásával tovább kell javítaniuk munkájukat. A dolgozó parasztek további százezreit kell bevonniuk a szocializmus építésére és a béke megvédésére irányuló alkotó munkába.

SZÜCS FERENC

a Fogyasztási Szövetkezetek Kolozs-tartományi Igazgatóságának igazgatója.

Anyagmegtakarítással öt éves tervünk győzelméért

Népköztársaságunk dolgozói nagy sikerrel öt éves tervünk teljesítése és tulszárnyalása érdekében végzett lendületes munkájuk során jelentős eredményeket értek el a takarékoság terén.

Az alábbiakban hazánk különböző tartományaiban lévő üzemek dolgozóinak hatalmas összegű megtakarításáról adunk részleges beszámolót.

635 EZER LEJ MEGTAKARÍTÁS A BESZTERCEI BŐRGYÁRBAN

A besztercei bőrgyár dolgozói közül január hónap folyamán Berki Károly, Etédi Gyula, Sapadat Coloman dolgozók 634 ezer 735 lej értékű anyagot takarítottak meg.

Ezt az anyagmegtakarítást a bőrök kikészítésénél szokásos idő csökkentésével érték el. Eddig ugyanis

a bőr kikészítéséhez 30 napos időre volt szükség és Berki elvtársék a szovjet munkamódszerek alkalmazásával ezt az időt 20 napra csökkentették. Ugyanakkor nagymennyiségű vegyi anyagot takarítottak meg.

3322 KILO HULLADÉKVASAT DOLGOZTAK FEL A „VULCAN“-ÜZEMEN

A fővárosi „Vulcan“-üzem hulladékértékesítő osztálya 21.200 darab kazánkarikat, 2500 reszelőt és 1000 darab 3 és 4 kilós kalapácsot készített. Ezzel 58.586 lej értéket termeltek.

A kovácsoszály dolgozói felhasználva mindazokat a hulladékhanyagokat, amelyeket a hulladékértékesítő osztály már nem tudott értékesíteni, újra feldolgozta és kazáncsavarokat készített belőle. Így

33.525 lej takarítottak meg. Az üzem január hónap folyamán 3322 kiló vashulladékot értékesített.

447.000 LEJ MEGTAKARÍTÁS A SZABÁSI MUNKÁLATOKNÁL

A botosani „Republica“ konfekció üzem dolgozói és technikusi a bacauti „Bacau“ konfekció üzemmel kötött versenyszövetség értelmében kötelezettségre vállalták arra, hogy öt éves tervünk első három hónapjában 600.000 lejes megtakarítást hajtanak végre.

A konfekció üzem dolgozói kötelezettségvállalásukhoz híven új munkamódszereket vezettek be és a legzigorubb takarékosági intézkedések betartásával január hónapban a szabási osztályon 447 ezer lej értékű anyagot takarítottak meg.

Tervszerű munkával biztosította az ifjusági brigád a normák tulszárnyalását

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnkől.) A „Herbák János“-művek alkatrész műhelyében lévő XIII. számú ifjusági termelési brigádot január hónapban újjászervezték és ezzel sikerült a brigád azelőtti hiányosságait kiküszöbölni. A brigád a havi előirányzatot feldolgozta, részletes munkaerőt készített annak végrehajtására és a gyűlésen résztvevő ifjak lelkes munkavállalásokat tettek. A munkavállalások között — a termelésen kívül — többek között szerepel, hogy nyolcan vállalkoztak a MVK-jelvény megszerzésére, továbbá az ifjusági lapokra való előfizetésre és akciók újságok eladására. A brigádnak négy tagja az első és második fokú szakmai tanfolyamot, vállalásához híven rend-

szeresen látogatja. A fenti kötelezettségvállalásokat a brigád tagjai teljesítették.

A brigád tervszerű munkája alapján 48 százalékos normatulszárnyalást ért el. Ez a kevéssé látszó eredmény igen figyelemreméltó, mert a brigád tagjai ezt az eredményt nem szalagrendszerben, hanem darab-rendelések teljesítése után érték el. A brigád ugyanis darabrendelések alapján alkatrészeket gyárt, olyanokat, amelyeket azelőtt külföldről szerzett be az üzem.

A termelésben a következő elvtársak érték el kimagasló eredményeket: Ferenczi György elvtárs normáját naponta átlag 80—100 százalékkal haladja túl. Ferenczi

György elvtárs normájának magasabb túlhaladását is elérhette, ha rendszeresebben látogatná a szakmai tanfolyamokat. Bedő Emil 50—60 százalékos normatulszárnyalást ért el és emellett kivészi részét a szervezeti munkából is. Munkájának minőségén meglátszik, hogy a szakmai tanfolyamokat rendszeresen látogatja és az ott elsajátítottakat gyakorlatban is megvalósítja. Maier Tatjana, a brigád ifjú tagja, bár nemrégien került a brigádba, máris 45—50 százalékos normatulszárnyalást ér el. A brigád többi tagjai átlag 30—40 százalékkal haladják túl normájukat, melyben Condr Alexandru brigádfelölő halad az élen.

Becze Géza

Fokozni kell az osztályéberséget a MNSz gyalui szervezetében

A Magyar Népi Szövetség Kolozsvár-rajoni irodája az összes helyi szervezetekkel ismertette a RMP KV és a minisztertanács határozatát a vetési előkészületekkel kapcsolatban. A helyi szervezetek utcafelelőseivel karöltve házról-házra jártak, felvilágosító munkát végeztek s ugyanakkor ellenőrizték a mezőgazdasági szerszámok megjavítását is. Ezen a téren Kolozsvár-rajonban 140 utcafelelős végezték lelkiismeretes munkát. Az utcafelelősök példát mutattak a vetési kampányra való előkészületekben, Magyar-szovátó Nagy István, Mákófalván Bot Bodri, Nagykapuson Molnár Márton és Balogh Márton MNSz-utcafelelősök az elsők között javították meg a szerszámokat s a vetőmagvakat is időben előkészítették, megtisztították, próbacsirázást végeztek.

A következő felvilágosító és mozgósító munka eredménye csaknem minden egyes MNSz helyi szervezetnél meglátszik. Magyar-szovátó példaként a MNSz-tagok 85 százalékban teljesítették a mezőgazdasági szerszámok megjavítását, a vetőmagvakat pedig 100 százalékban előkészítették. Szászfenecsen, Nagykapuson és más községekben a kiűzött határidőre befejezik a mezőgazdasági szerszámok megjavítását, a vetőmagvak előkészítését és a trágya kihordást.

A mezőgazdasági szerszámok megjavításán kívül dicsegetre méltó munkát végeztek Mákófalva dolgozói. A pártszervezet kezdeményezésére és a MNSz felvilágosító munkája nyomán rendbehozták a járhatatlan utakat és gyalogárókat építettek. Ebben a munkában különösen kiűnt Török Márton MNSz esti tanfolyamfelelős.

A MNSz helyi szervezetei azonban nem minden községben tudnak ilyen eredményeket felmutatni. Gyaluban például a MNSz szervezetét szét akarják zúlesztani a kulákok. A volt elnök, aki reakciós magatartásáért a tagok kispertek a szervezeten belülről befolyásolni próbálja az új vezetőséget, valamint az utcafelelősöket. Kerekes István volt MNSz elnök távol akarja tartani a szervezettől Kádár András, Beluska Márton és Krasznai Piroška utcafelelősöket. Azt hangoztatja, hogy nem szükséges felvilágosító és ellenőrző munkát végezni a vetési kampány előkészületei során, Kerekes István, a borbélyműhelyben és mindenhol reakciós híreket terjeszt a MNSz-szervezettel kapcsolatban. Ennek következtében a gyalui szervezet munkája az utóbbi időben meglazult.

A MNSz gyalui szervezet erősege legyen éberebb, leleplezze le Kerekes István meszlerkedéseit. Akadályozza meg a rémhírek ter-

jesztését, mert ez az osztályellenesség, a kulákok malmára hajtja a vizet.

Marosán Demeter,
a MNSz Kolozsvár-rajoni irodájának tagja

A kulákasszony és a kisértet

Tulajdonképpen úgy is mondhatnánk, hogy a kulákasszony — kisértet. A kettő ugyan is jelen esetben azonos. De vegyük sorjába.

Az emyedi rajonban, a Bucur-völgyéhez tartozó Gergel nevű kis faluban hirtelenül kezdett elapadni egyik másik tehén teje. Ezzel egyidőben a faluban lábrakapott a pusztulás, hogy a tejet bizonyos „kisértet“ hordja el éjnek idején. Furcsa egy szerzet lehetett ez a Bucur-völgyi kisértet, ha szükségét érezte, hogy szellemtestét jósó földi tejeskével látnálja.

A kultúrforrás könyvtárosa, Codobetchi Ioan, küzdött is

eleget, hogy felvilágosítsa a falu dolgozóit, memmire együgyű ez a kisértet-mese. Másról van a kutya eltemetése — hangoztatta. Többnyire hittek is neki, de egyesek csóválták a fejüket s hümmögtek. Jó, jó, kisértet nincsen, tudják azt a gyermekek is, sőt azok hovatovább jobban tudják. — de hova lesz el a tej? Csak fokozódott a hümmögés, amikor egy szép napon Codobetchi arra ébredt, hogy az ő lehene sem ad tejet. Látnacsok, milyen harcra egy kisértet! Itt érdemes volt látkozni vele?

Am Codobetchi megmutatta, hogy ő sem kevésbé harcias. Egy akkumulátor segítségével

gével riasztó csengőt vezetett az istálló ajtajától az ágyáig. A kisértet ugatászik nem volt tisztában a tudomány eme egyszerű vívmányával s a következő éjjel a csengő vesztett. Arra reagált a Codobetchi ánya fejénél, jóval „kisértetjárás“ után, úgy 3 óra felé. Meg is csapta Codobetchi a húsból-vérből való kisértetet, Cozma nevű jölsimert kulákasszony szemérmében. Ott állt az istállóban s fejle a lehene kidarult, hogy éjszaka, amikor a falu dalozó nani munkáit láradalmait pihenték ki, a kulákasszony a tejet lopkodta össze s ugyancsak ő indította el a kisértetjárásról

szóló rémmesét is.

Két legyet akart ittni egycsapásra. A kizsákmányoló régi trükkjével élve, félre akarta vezetni a dolgozókat, ijesztetni akarta őket továbbra is a babonával, hogy elterelje a figyelmét saját üzemleiről s megzavarja az énlő munkát. Ez lett volna az egyik lény, még hozzá a kövérbbik. Emellett az összelopkodott tej sem kutva.

De a kulák olyan kutya, amiből sohasem lesz szalonna, de még ártatlan bárányka sem. Codobetchi Ioan ébersége folytán alaposan megmozdították az őt a falu dolgozó földművesei.

o. l.

A zöldségtermesztés fokozásáért felvilágosító munkát végeznek a kalotaszentkirályi MNSz-utcafelelősök

KALOTASZENTKIRÁLY. — (Levelezőnkől.) A MNSz kalotaszentkirályi szervezetének vezetősége lelkes gyűlésen ismerette a RMP KV és a minisztertanács határozatát a tavaszi mezőgazdasági előkészületekkel kapcsolatban. A tagok megértették a határozat jelentőségét s idejében felkészültek a vetési kampányra, megávitották a szerszámokat, elvégezték a próbacsíráztatást.

Kalotaszentkirályi dolgozói a vetési kampányra való előkészületeken kívül önkéntes munkát is végeztek. A község határában az útszakaszokra többszáz köbméter követ hordtak. Ugyancsak önkéntes munkával tüzelőfát szállították az igazsálatokkal nem rendelkező dolgozók részére.

A MNSz szervezetének vezetősége komoly felvilágosító munkát végez a zöldségtermesztés fokozásáért. Kispál András MNSz alelnök rövid idő alatt 15 tagot szervezett be, akik zöldségtermesztésre szerződést kötöttek a szövetséggel.

Kulcsár József

Borzáson az MNSz helyi szervezete gondot fordít a kulturális munkára

BORZÁS. — (Levelezőnkől.) Községünk dolgozó politikai és kulturális színvonaluk emelésére használják fel a téli estéket. A tél beállta óta látható fejlődésnek indult a MNSz borzasi szervezetének munkája is. A MNSz vezetősége fontos feladatának tekinti a dolgozó tömegek politikai nevelésének megszervezését. Az olvasóköri munkát és gyűléseket állandóan népszerűsítik a nagy Szovjetunió megvalósításait, felvilágosító munkát fejtenek ki a mezőgazdaság szocialista átalakításáról és ébren tartják a nagyszerű villamosítási tervünk iránti érdeklődést. Ugyanakkor állandó gondot fordítanak a háborús üszülő amerikai és angol imperialisták leleplezésére.

Az olvasóköri munkát feldolgozták a koreai népi hősi felszabadító harcával kapcsolatos kérdéseket s a falu dolgozóit szeretettel támogatják, tevéységük szerint, a hős koreai népet, ezzel is részvéve a nemzetközi béketábor megerősítésében.

Papp István

A RADNA-TARTOMÁNYI MNSZ UTCAFELELŐSÖK EREDMÉNYES MUNKÁT VÉGEZTEK A HŐS KOREAI NÉP MEGSEGÍTÉSÉRT

BESZTERCE. — (Levelezőnkől.) A RDNSz és a Vörös Kerest által kezdeményezett koreai akcióba a MNSz Radna-tartományi szervezete is erőteljesen bekapcsolódott. Az aktívák felvilágosító munkát végeztek a helyi szervezeteknél s így a gyűjtési akció nagy eredményhez vezetett. A visói szervezet utcafelelősök például több mint 2500 darab ruhaneműt és 400 méter textilanyagot gyűjtöttek. Ebben a munkában kitűnt Volner Károly, Magos Ferenc és a többi utcafelelősök. Magyarországon a MNSz szervezetének vezetősége és az utcafelelősök több mint 25.000 lej értékű ruhaneműt gyűjtöttek a koreai gyermekek részére. A gyűjtési munkában Magyarországon Bréda András, Vörös András, Lakatos János, Kardán András, Balogh Mihály és Zsigmond Ferenc MNSz utcafelelősök tüntek ki.

Nagy Matild,
MNSz-aktivista.

TOROCKÓSZENTGYÖRGYI DOLGOZÓI ÖNKÉNTES MUNKÁVAL MEGJAVÍTJÁK A JÁRHATATLAN UTAKAT

TOROCKÓSZENTGYÖRGY. — (Levelezőnkől.) Községünk dolgozói a pártszervezet kezdeményezésére a tavasz beállta előtt rendbehozzák az összes járható utakat. A néptanács önkéntes munkára mozgósította a dolgozó földműveseket s eddig több mint 4 kilométer hosszúságú utszakaszt javítottak meg. A munkálatokat tovább folytatják. A szükséges kömennyiséget a környéken levő sziklaoldalakból fejtik. A község dolgozói útjavításán kívül egy hidat is építettek.

Novics Miklós.

Színház — Mozi — Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA:
Pénteken február 23-án este 8 órakor: Székítés a szerályból.
Vasárnap, február 25-én este fél 8 órakor: Borisz Godunov.

ALLAMI MAGYAR OPERA:
Vasárnap, február 25-én délután fél 4 órakor: Cigánybáró.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:
Pénteken, február 23-án este 8 órakor: Végzetes örökség. (5) (Huszadszor.)

MOZI:
„CAPITOL” MOZGO: Ludas Matyi. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
„MUNKÁS” MOZGO: Figaro házassága. Előadások kezdete: 3, 5, 7

KOLOZS-TARTOMÁNY VIDÉKI

ABRUBÁNYA: Február 25-ig: Szerelmem. Február 26—28: Mzdony apó.

BÁNYFÜNYAD: Február 27: Bátor emberek. Február 28—március 2: Romfilm híradó.

DÉS: Február 27: Kárhözottak összeesküvése. Február 28—március 2: Szemléltető műsor.

MAROSUJVÁR: Február 25-ig: Istenek tanácsa. Február 26—28-ig: A 15 éves kapitány.

és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
„URANIA” MOZGO: Ludas Matyi. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

„MAXIM GORKIJ” MOZGO: Feleséget keresek. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„VOROS CSILLAG” MOZGO: „Gyilkosok közöttünk”. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

NEP MOZGO (POPULAR): A cigányok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„UJ IDŐK” MOZGO: Híradó — Iparunk fejlődése a Román Népköztársaságban — Az uráli kolhozok lángjai.

VÁROSAINAK MOZI-MŰSORA:

NAGYENYED: Február 25-ig: Títikus küldetés. Február 26—28-ig: Mesél az erdő.

SZAMOSUJVÁR: Február 28: Dzsungel pajzsa. Február 27—március 1-ig: Szemléltető műsor.

TORDA: Február 25-ig: A nagy honpolgár. I. rész. Február 26—március 4-ig: A nagy honpolgár. II. rész.

ZILAH: Február 26-ig: Kárhözottak összeesküvése. Február 27—március 1-ig: Szemléltető műsor.

A dicsőséges Szovjet Hadsereg 33. évfordulója alkalmával olvassuk:

A. Tolsztoj: Kenyér
Virta Nikolaj: A sztálingrádi csata
Fagyjev: Ifjú gárda
Pavlenko: Boldogság
A. Bek: A Volokálamszki országot
Fjodorov: Parizánok élén
P. Versigora: Tiszta lelkiismerettel
Kazakievics: Tavasz az Oderán
Il'és Béla: Fegyvert és vi'ezt éneklek
Iljina: A negyedik győzelem
Rudnyeva: Egy komzomolka naplója

Szikra kiadás
Állami Könyvkiadó
Szikra kiadás
Uj Magyar Kiadó
Uj Magyar Kiadó
Szikra kiadás
Állami Könyvkiadó
Révai kiadás
Révai kiadás
Uj Magyar Kiadó
Uj Magyar Kiadó

Máramarosi hírek

MÁRAMAROSSZIGET. — (Tudósítónktól.) A máramarosszigeti „November 7” szabók szövetségében átszervezték a békebizottságot. Az átszervezést az tettszükségessé, hogy a régi békebizottság nem teljesítette eléggé erőlyesen feladatát. Az új békebizottság, amelyben elnöknek Sebella Honát s titkárnak Ilnczky elvtársat választották, munkatervet készített. E munkatervben szerepel a városi békevilágkongresszus határozatainak népszerűsítése előadások keretében, az ötéves terv népszerűsítése s a dolgozók mozgósítása a terv végrehajtása és tulszárnyalása érdekében. Ugyancsak szerepel az agitáció és propaganda eszközeinek teljes felhasználása, a falusiaság elktatása megfelelő cikkekkel, a szovjet filmek népszerűsítése és más fontos kérdések. Február hónapban a munkaterv értelmében 135 önkéntes munkáorát végeznek a koreai nép megsegítésére gyűjtött anyag javítására, feldolgozására.

A szabók szövetezete az elmúlt időben 30 önkéntes munkáorát végzett a máramarosszi-

geti állami kórház részére. Ugyanakkor 40 önkéntes munkáorával járultak hozzá a városi szegényház megsegítéséhez, 30 önkéntes munkáorát végeztek a máramarosszigeti tanítóképző részére s a koreai nép megsegítésére gyűjtött ruhaanyagból 250 önkéntes munkáorával gyermekruhákat és férfi ruhaneműt készítettek.

A Máramarosszigeten működő három állami kereskedelmi vállalat 1950 november 15-én könyvelő tanfolyamot nyitott, új káderek képzése céljából. Az elsőfoku tanfolyam hallgatói közül 15-en az elmúlt napokban jó eredménnyel vizsgáztak.

Ugyanakkor szakmai tanfolyam indult az eladók részére 27 hallgatóval. A hallgatók nagy többsége rendszeresen látogatta a tanfolyamot. Itt a szakmai nevelés mellett igen nagy súlyt fektettek a résztvevők politikai képzésére is. A szakmai tanfolyam résztvevői március 5-én vizsgáznak. A tanfolyam a hallgatók számára teljesen díjtalan volt, az összes kiadásokat a három állami kereskedelmi vállalat viselte.

A MNSz marosgombási szervezetének tagjai segítik a néptanács munkáját

MAROSGOMBÁS. — (Levelezőnkől.) Községünkben a néptanács eredményesen teljesíti feladatait. Az első évnegyedre munkatervet készített, amely magába foglalja azokat a feladatokat, amelyeket a tavaszi mezőgazdasági munkák előkészítése során a leg sürgetőbbek. Így például munkaterv szerint megszervezte a mezőgazdasági szerszámok javítását.

Marosgombáson a pártszerve-

zet irányításával a tömegszervezetek eredményesen támogatják a néptanács munkáját. Így a MNSz helyi szervezetének vezetősége és az utcafelelősök állandó felvilágosító munkát végeznek. A MNSz-tagok vállalták, hogy önkéntes munkával kavicot hordanak a Maros-híd mellé. Utak javításánál 316 napot dolgoztak önkéntesen.

Szőke István

A dolgozók életszínvonalának emelése érdekében a kormány újabban ismét leszállította néhány

	kg.	régl ár	új ár
száraz tészta szabadon	kg.	200 lej	160 lej
griz szabadon	kg.	160 lej	120 lej
savanyu uorka		536 lej	520 lej
babérlevél	kg.	2000 lej	1425 lej
Knelpp árpakáv	kg.	110 lej	94 lej
Untca kávépótló	kg.	221 lej	200 lej
Enrlio	kg.	158 lej	140 lej
Mustár kímérve	kg.	140 lej	166 lej

„ALIMENTARA”

Állami Kereskedelmi Vállalat
Kolozsvár Kossuth Lajos-u. 5.

SPORT

KOLOZSVAR. — A sakk csapatbajnokságok küzdelmeit hét-nyolc-hétre mind nagyobb érdeklődés előzi meg dolgozóink körében.

MEGERŐSÍTVE ÁLL KI A KOLOZSVÁRI LOKOMOTIVA VASÁRNAP

KOLOZSVAR. — A vasárnapi Lokomotiva—Lokomotiva. (Temesvári) mérkőzést nemcsak Kolozsváron, hanem Temesváron is nagy érdeklődés előzi meg. A kolozsvári csapatban egy új játékos is szerepel. Bandu, aki az elmúlt évben a temesvári vasutas csapat csatársorát irányította. A két csapat egyébként a következő összeállításban áll ki: Lokomotiva (Kolozsvár): Lőrinc. — Vyu, Bokor. — Radulescu, Demeter, Weimbach. — Nagy István, Bandu, Huta, Muresan, Coracu. Lokomotiva (Temesvár): Boros. — Munteanu, Fodor. — Coloreanu, Kovács, Ravita. — Monvácz, Pop, Androvics, Avastlichloade, Reiter.

A „HERBÁK JÁNOS”-MŰVEK ÉS A KESE CSAPATA VERETLENÜL VEZET A SAKKBAJNOKSÁG HARMADIK FORDULÓJA UTÁN

ben. A vasárnapi IV. fordulóban a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Mechanikai Intézet—Grafika, Művészek—Her-

A NAGYVÁRADI ICO

kosárlabda csapata szombaton és vasárnap Kolozsváron játszik a Victoria és a KESE női és férfi csapat ellen. Szombaton este 7. illetve 8 órai kezdettel a KESE—ICO női- és férfi, vasárnap 10. illetve 11 órai kezdettel Victoria—ICO kettős mérkőzés lesz a Farkas-utca 16 alatti 2. számú fiúiskola tornatermében.

TORDAN

az elmúlt napokban megrendezett rajoni asztalitenisz bajnokságon közel 300 versenyző vett részt az egyes üzemekből és iskolákból. A rajon sportkollektívái egyébként igen kiünően sikerült MVK torna, sakk és asztalitenisz bemutatót tartottak Jára és Szentmihály falvakban.

bák János, Kisiparosok—KESE I., Építők—Spárták, Victoria—Haladás és KESE II.—Lokomotiva. Az előlálló csapatok a pályaválasztók.

A legutóbbi forduló eredményei: KESE I.—Haladás 10:1, Herbák János—Spárták 7 és fél—3 és fél, Lokomotiva—Építők 8 és fél—2 és fél. Művészek—Mechanikai Intézet 8:3, Kisiparosok—Grafika 7:4, Victoria—KESE II. 6:5. A harmadik forduló után a hőrvári és az egyetemi csapat veretlenül vezet 9—0 ponttal. A további sorrend: Kisiparosok Művészek, Lokomotiva, Spárták 7—7 pont, Victoria 6, KESE II. 5. Haladás 5, Építők 4.

Világosság

Felölös szerkesztő: LAZAR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15—35. — Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11. — Lapkiadó: „Példí” Lap- és Könyvkiadó RT.